

Wdrażanie KRK na studiach doktoranckich na przykładzie Uniwersytetu Jagiellońskiego

Uniwersytet Śląski
Katowice, 15 listopada 2013 r.

Jacek Lewicki
ekspert boloński
Instytut Badań Edukacyjnych
Rada Młodych Naukowców

ekspercibolonscy.org.pl

Zawartość prezentacji

- Regulacje na poziomie Uniwersytetu
- Studia doktoranckie na przykładzie Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ
- Przykład programu „specjalnego” :
anglojęzyczne, interdyscyplinarne studia doktoranckie „Społeczeństwo – technologie – środowisko” (SET)

Regulacje na poziomie Uniwersytetu

Studia doktoranckie w Uniwersytecie Jagiellońskim

- 15 wydziałów (w tym 3 UJ CM):
 - Stacjonarne - programy w 37 dyscyplinach (w tym środowiskowe 2)
 - Niestacjonarne – programy w 7 dyscyplinach (*)
 - + studia finansowane ze źródeł zewnętrznych
- 3092 doktorantów w tym 415 niestacjonarnych (na koniec 2012 r.)
- Studia doktoranckie są w kompetencji prorektora ds. dydaktycznych
- Stała Rektorska Komisja ds. Rozwoju Dydaktyki i Jakości Kształcenia UJ -> Zespół ds. studiów III stopnia

Regulaminu studiów doktoranckich na Uniwersytecie Jagiellońskim (Uchwała nr 35/III/2012 Senatu UJ z dn. 28 marca 2012 r.)

- **Studia doktoranckie trwają 4 lata.**
- *Na wniosek osoby, która nie ukończyła studiów doktoranckich, wydaje się zaświadczenie o przebiegu studiów.*
- **Praktyki dydaktyczne:**
 - 10-90 h rocznie dla doktorantów pobierających stypendium doktoranckim
 - 10-60 h rocznie dla doktorantów niepobierających stypendium doktoranckiego

[kilka wydziałów dla tej grupy doktorantów wprowadziło limit górny 30 h].
- **Obowiązek otwarcia przewodu do końca 3. roku studiów.**
- Gwarancje wsparcia dla doktorantów z niepełnosprawnością
- Powołanie Kierownika SD (KSD) po opinii przedstawicieli doktorantów (max. 2 kadencje KSD).

Wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie kształcenia na studiach doktoranckich (Uchwała nr 58/V/2012 Senatu UJ z dnia 23 maja 2012 r.):

- **Wytyczne dotyczą:**
 - **Programu kształcenia**
 - Dokumentacji opisu studiów doktoranckich
 - Planu studiów
 - Innych uregulowań w gestii rad jednostek

Program kształcenia

- Program kształcenia na studiach doktoranckich obejmuje:
 - 1) program studiów doktoranckich;
 - 2) samodzielne badania naukowe.
- Odwołanie do wymogów Rozporządzenia ws. kształcenia na SD.
- **Rada podstawowej jednostki określa:**
 - wymiar zajęć obowiązkowych oraz fakultatywnych,
 - efekty i metody kształcenia,
 - sposoby i techniki oceny ,
 - przyporządkowanie punktów ECTS

Program kształcenia - praktyki zawodowe

- Należy określić:
 - cel praktyk zawodowych;
 - **efekty kształcenia właściwe dla praktyki zawodowej;**
 - wskazać metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia osiągniętych przez uczestnika studiów doktoranckich w wyniku odbycia praktyki zawodowej;
 - praktykom zawodowym **można** przyporządkowywać punkty ECTS.

Program kształcenia - kompetencje językowe

- W programach stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych *należy uwzględnić konieczność uzyskania przez doktoranta efektów kształcenia w zakresie umiejętności komunikowania się w języku obcym w obrębie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na poziomie C1* ;
- Minimalna liczba godzin - 60 ;
- Minimalny wymiar nakładu pracy - 2 punkty ECTS.;
- Kształcenie językowe jest prowadzone przez Jagiellońskie Centrum Językowe (JCJ) – *także kursy modułowe*

[JCJ przeprowadza także egz. doktorski w przewodzie i konsultacje przed tym egzaminem]

Program kształcenia, a badania naukowe

- Efekt prowadzenia samodzielnych badań naukowych stanowią w szczególności:
 - *publikacje naukowe;*
 - *wystąpienia na konferencjach naukowych;*
 - *przygotowanie rozprawy doktorskiej;*
 - *przygotowanie projektów badawczych;*
 - *uczestnictwo w projektach badawczych.*
- **Szczegółowe wymagania określają rady podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej studia doktoranckie**

Dokumentacja

- Elementy opisu studiów doktoranckich
- Konstrukcja programu
- Wzory sylabusów
- Ogólne zasady przypisywania punktów ECTS

Plan studiów

- Rozkład zajęć obowiązkowych, fakultatywnych i praktyk
- Podstawowa forma zajęć wraz z punktacją ECTS
- Wymiar praktyk
- Ewentualnie inne wymagania

Inne

- *Sposób dokonywania oceny realizacji programu studiów doktoranckich oraz prowadzenia badań naukowych przez doktorantów zatwierdza rada jednostki organizacyjnej prowadzącej studia doktoranckie.*
- Zasady oceny rocznej osiągnięć doktoranta – w szczególności osiągnięć naukowych – wiele jednostek ściśle wiąże z tworzeniem list rankingowych do stypendiów

Niestacjonarne studia doktoranckie w UJ

(Zarządzenie nr 22 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie: uruchamiania niestacjonarnych studiów doktoranckich na wydziałach prowadzących stacjonarne studia doktoranckie):

- Tylko tam gdzie są studia stacjonarne,
- Program - min. 60% godzin co w podstawie dla stacjonarnych
- Zajęcia dostosowane do os. pracujących (np. zjazdy weekendowe)
- *Poszczególne etapy badań naukowych prowadzonych w ramach realizowanego tematu rozprawy doktorskiej mogą być wykonywane poza uczelnią, jeżeli możliwe jest zapewnienie im właściwego poziomu naukowego.*

Studia doktoranckie na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ w dyscyplinie nauk o polityce

WYDZIAŁ STUDIÓW
MIĘDZYNARODOWYCH
I POLITYCZNYCH

Studia doktoranckie na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych w dyscyplinie nauk o polityce

- Zmiany programu studiów dostosowujące go do KRK poprzedzone były konsultacjami z doktorantami które przeprowadzali przedstawiciele doktorantów w Radzie Wydziału i Radach Instytutów [na UJ nie ma wydziałowych organów samorządu doktorantów -> Towarzystwo Doktorantów działa poprzez przedstawicieli w radach jednostek]
- Propozycje doktorantów zostały przedłożone władzom dziekańskim i KSD a następnie trafiły na komisję dydaktyczną [w składzie dziekan, prodziekan, 3 przedstawiciele doktorantów, KSD, dyrektorzy instytutów]

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - efekty kształcenia

Przyjęte EK dla st. doktoranckich zbliżone są do najbardziej uniwersalnych opisów charakterystyk tego poziomu kwalifikacji (tj. stopnia naukowego doktora):

W zakresie wiedzy – 3 efekty

W zakresie umiejętności – 8 efektów

W zakresie kompetencji społecznych – 2 efekty

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - efekty kształcenia

Dla każdego efektu określono sposób działania który do niego prowadzi i metodę oceniania np.:

- Wykłady, nauka własna ↔ egzaminy (w tym doktorskie)
- seminarium (w ramach jednostki i gr. badawczej) ↔ ocena przez prowadzącego
- badania naukowe ↔ raporty, publikacje, recenzje
- konferencje ↔ samoocena, ocena opiekuna
- praca naukowa – pisanie rozprawy ↔ ocena promotora, recenzje
- dyskusje z promotorem ↔ ocena roczna

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - program i plan

Podstawowe założenie – studia doktoranckie stanowią instytucjonalne wsparcie pracy naukowej prowadzącej do uzyskania stopnia doktora:

- Koncentracja przedmiotów obowiązkowych na początku studiów
- Konsultacje z opiekunem / promotorem
- Seminaria ogólnoinstytutowe
- Obowiązkowa publikacja tekstu naukowego na II i III r. (bez ECTS)
- Praktyka dydaktyczna dopiero po 1. sem. (po zajęciach z metod dydaktycznych)
- **obowiązek złożenie wniosku o finansowanie badań np. w ramach konkursu z dotacji dla kadry do 35 r.ż. i doktorantów**

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - program i plan

Przedmioty obowiązkowe	semestr	godziny	Σ ECTS
Metodologia nauk społecznych z elementami filozofii nauki	2	30	2
Wspólne seminarium dla doktorantów INPiSM	2, 4, 6	30/sem.	6
Konsultacje z opiekunem / promotorem	1-8	30/rok	8
Wykład ogłoszony jako kierunkowy	3 lub 4, 5 lub 6	30 / sem.	4
Seminarium z wybranej dyscypliny (filozofia lub ekonomia)*	7-8	60	4
Publikacja tekstu naukowego	3 lub 4, 5 lub 6	n/d	n/d

Przedmioty fakultatywne	semestr	godziny	ECTS
Metody dydaktyczne	1	30	3
Wizytacja zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wybranych pracowników naukowych	1 lub 2, 3 lub 4, 5 lub 6	30/sem.	2/sem.
Lektorat z języka obcego (poziom C1)	1-2	90	5
Kształcenie przez projekty (warsztaty)	1	15	2
Sztuka przygotowania tekstu naukowego (warsztaty)	1	15	2
Metodyka prezentacji wyników badań nauk (warsztaty)	1	15	2
Ars Quaerendi (warsztaty Biblioteki Jagiellońskiej)	1	15	2
Metody dydaktyczne (część 2)	3	30	3
Ars Docendi – kurs ogólnouniwersytecki	Zależy od edycji		

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - program i plan

Praktyki dydaktyczne –15 h / rok = 2 ECTS

Zajęcia fakultatywne rozwijające umiejętności dydaktyczne lub zawodowe [20-30 ECTS] w tym zajęcia w zakresie nowoczesnych metod technik prowadzenia zajęć dydaktycznych [10-15 ECTS].

Program wymaga => min. 10 ECTS dydaktyczne i min. 10 ECTS zawodowe (w tym lektorat)

W obu grupach można zamienić po 1 przedmiocie z oferty na UJ.

**Cały program w zakresie zajęć z przypisanymi pkt. ECTS
= 52 ECTS**

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - ocena doktoranta

Ocenę roczną doktoranta przeprowadza się wg **Karty Osiągnięć Doktoranta (KOD)**. Punkty KOD służą do tworzenia list rankingowych:

- do stypendium doktoranckiego (w skali instytutu)*
- do zwiększenia styp. doktoranckiego (dla każdego roku)*
- do stypendium dla najlepszych (nie wszystkie elementy KOD)*
- do oceny dorobku na potrzeby konkursu o dotację ze środków dla kadry do 35 r.ż. i doktorantów (punkty przeliczane)

Doktorant składa tylko jeden komplet dokumentów poświadczających osiągnięcia, który podlega weryfikacji formalnej (przez pracownika adm.) i merytorycznej (przez KSD).

Ostatecznie na potrzeby stypendiów przez właściwą komisję.

* n/d doktorantów I r. – rankingi wg rekrutacji

Studia doktoranckie na WSMiP UJ w dyscyplinie nauk o polityce - ocena doktoranta

KOD opiera się na ocenie dorobku naukowego doktoranta.

Punktem wyjścia są punkty za publikacje wg. listy ministerialnej (1:1)

Elementy oceny:

- Wszczęcie przewodu (10 p./całe studia)
- **Pozyskanie grantu** (krajowy/ zagraniczny; „mały”/”duży”)
- Staże naukowe
- **Opinia promotora** (do 30 p. + opinia opisowa)
- **Publikacje**, recenzje, redakcje, tłumaczenia
- Dydaktyka 15h – 3 p.
- Referaty na konferencjach
- Średnia ocen z przedmiotów (max. 10 p za 4,91-5,00)

Anglojęzyczne Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie SPOŁECZEŃSTWO – TECHNOLOGIE – ŚRODOWISKO (SET)

Anglojęzyczne Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie SPOŁECZEŃSTWO - TECHNOLOGIE - ŚRODOWISKO (SET)

Projekt SET to nie tylko SD, to także:

- Staże naukowe dla młodych doktorów (ostania edycja naboru maj 2013)
- Konkurs na finansowanie profesorów wizytujących z zagranicy
- Konkurs na finansowanie wyjazdów zagranicznych kadry

Projekt finansowany z POKL 4.1.1

W SET uczestniczy 9 z 15 wydziałów UJ

Studia doktoranckie SET - założenia

- Doktoranci którzy zaliczyli I r. SD na jednym z 9 wydziałów UJ
(lub zostali na nie przeniesienie spoza UJ)
- Max 80 os. w tym 60 os. ze stypendium ze środków SET (2 tys./m-c do 3 lat)
- Formalnie pozostają doktorantami na swoich wydziałach macierzystych

Studia doktoranckie SET - efekty kształcenia

- *Wiedza – 6 efektów*
- *Umiejętności – 15 efektów*
- *„Inne kompetencje” - 9 efektów*

Studia doktoranckie SET - program

Blok	Wymiar godzinowy	Koordinator Bloku	Semestr
Zajęcia obowiązkowe			
Efficient Teaching	16	dr Iwona Maciejowska	IV
Research Management	40	prof. dr hab. Zdzisław Mach	I-II
Research Communication	30	Do ustalenia	III, V-VI
Philosophy and Methodology of Sciences	30	dr hab. Tomasz Placek, prof. UJ	I
Research Methods	120	dr hab. Adam Sagan, prof. UE	II – IV
Interdisciplinary Seminar		dr Marcin Grabowski, dr Joanna Rutkowska	VI
Zajęcia fakultatywne			
Fundamentals of Sustainable Development	16	prof. dr hab. January Weiner	I – IV
Evolution of Natural Systems	16	prof. dr hab. Jan Kozłowski	I – IV
New Trends In Technology and Management	16	prof. dr hab. Maria Nowakowska	I – IV
History of Science and Civilization	16	prof. dr hab. Krzysztof Zamorski	I – IV

6

2 z 4

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

j.lewicki@ibe.edu.pl